DE PROPRIETATIBUS RERUM
Wien, um 1440 Seite 196v
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

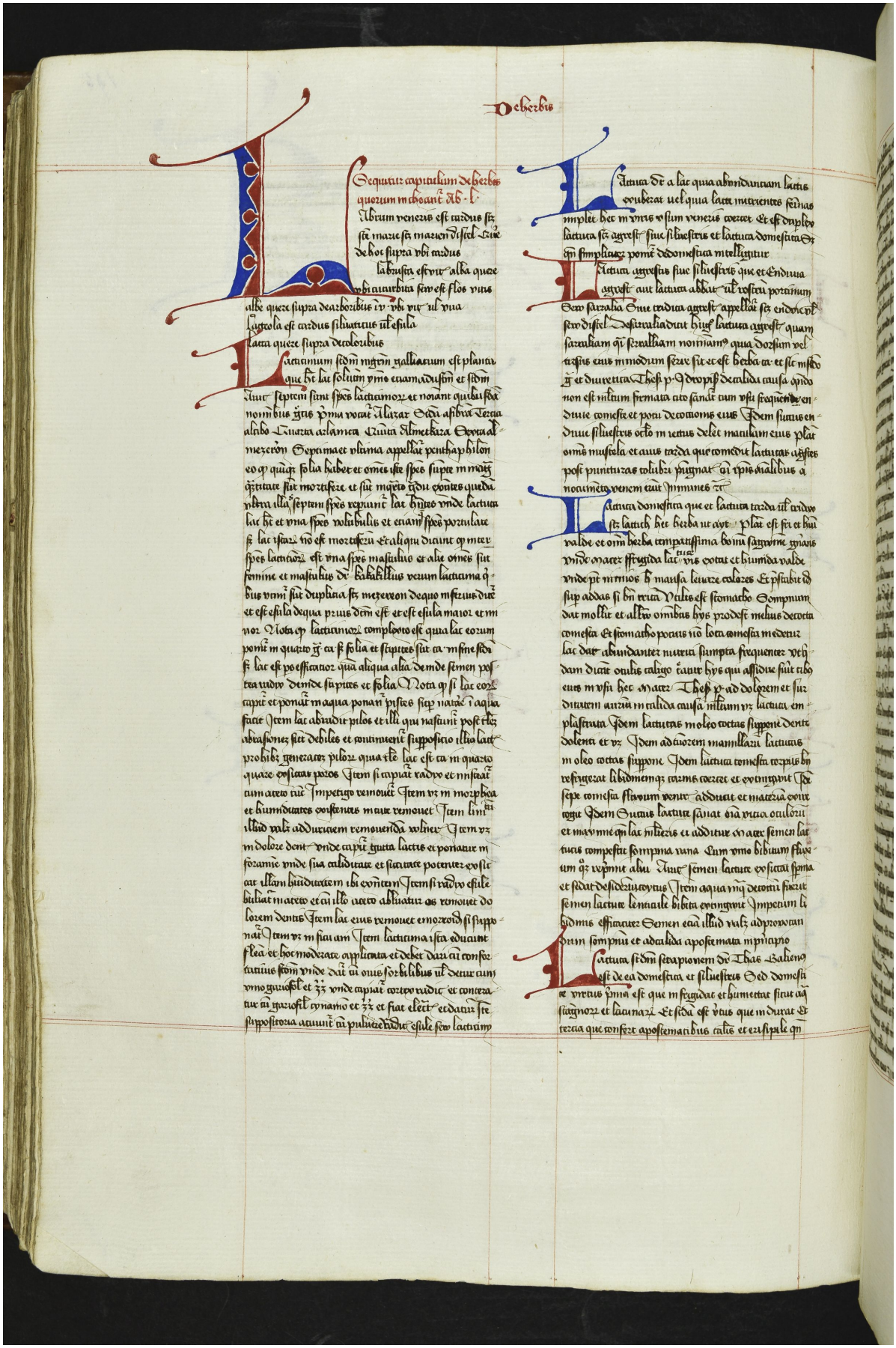

De herbis

Sequitur capitulum de herbis quorum mentio fit ab. l.

Album veneris est cardus sic sic marie sic marien distel. Cuius de hoc supra vbi cardus

Labrusca est vitis alba quere vbi acanthus seu est flos vitis albe quere supra de arboribus in vbi vitis vel vina

Lactucola est cardus siluaticus vel esula

Lacta quere supra de oleribus

Lactarium sidem nigrum galliacum est planta que habet lac solum vmo enam adusum et sidem diuise septem sunt species lactarium et nominantur quibus habet nomibus ytis prima vocatur Aliazar Secda asibua Tertia alabo Quarta aclamica Quinta almetkiza Sexta almezerion Septima est vlama appellat penthaphilon eo q quilibet folia habet et omes ste species supte m mattis ostituate sit mortifere et sit mortifera tidu contes queda vltra illa septem species reputant lac hujus vnde lactuca lac habet et vna species volubilis et enam species potenciae si lac sparse ino est mortiferum Et aliqui dicunt q inter species lactarium est vna species masculino et alie omes sunt femine et masculus dicitur Kakkillus verum lactuma q bus vmi sunt duplicia sic mezeron de quo m sexus dicit et est esula de qua prius dem est et est esula maior et minor Nota q lactuarium complexio est qua lac eorum pomi m quarto ii ca si folia et stipites sint ca m sine sida si lac est po efficacior quia aliqua alia de nde semen postea radix deinde stipites et folia Nota q si lac corrupti et ponit m aqua ponan pisces sicp nascit i aqua face Item lac abradit pilos et illi qui nascuntur post tuc abrasione sint debiles et tenuiunt suppositio illius lacti prohibit generatio pilorum quia rte lac est ca m quarto quare ossiaat pilos Item si capiat radix et m sicat cum acetum cito Impetigo removet Item vt m morphea et humidiates corporis maxime removet Item linitur illud valet addutiem removendi vlcera Item vt m dolore dent vnde capiat gutta lactis et ponatur m foramine vnde sua calidiate et siccate potentiae possit aut illam humidiatem ibi contenta Item si radix esule bibiat macerata et cum illo acetum abluatur os removet dolorem dentis Item lac eius removet emorroidis si suppnat Item vt m sicatam Item lactuma i sua eduiant flea et hoc moderate applicata et debet dari cum confectionis sedm vnde dat cum omis sorbilibus vel detur cum vmo gariofil et zz vnde capiat acetum radix et conteratur cum gariofil cynamomo et zz et fiat electi et datur sic suppositoria acuunt cum pulice radix esule seu lactuma

Lactuca dicitur a lac quia abundantiam lactis eruberat vel quia lacte nutrientes sedinas implet hec m vmis vsum veneris excitat Et est duplex lactuca sc agrestis siue siluestris et lactuca domestica Sed cum simpliciter pomi de domestica mentio fit

Lactuca agrestis siue siluestris que et Endiuia agrestis aut lactuca addit vel rostrum porcinum seu sarralia Siue cardua agrestis appellat sic eridoc vel seu distel Dicitur sarralia diuis lactuca agrestis quam sarraliam qui sarraliam nominant quia dorsum vel aspis eius m modum serre sit et est herba ca et sic m sedo Ii et diuersitas Thesi p. Qd propiis dcaliidi causa apido non est nisum firmata ato sandi cum vsi frequente en diuie comesta et poni decoctions eius Idem sumus en diuie siluestris octo m ceruis delet manducum eius plat omis muscula et cauis tarda que comedit lactucas affectos post punctures volubri pugnat ai rpis malibus a nocumento venenum eius immunes ct

Lactuca domestica que et lactuca tarda vel cardus sic lactuch hec herba ut aut plat est fri et hui valde et omi herba temperatissima bonia sagrime grans vnde oculis frigida lac eius vis cotat et humida valde vnde pt m mmos b mansa leuare colores Et pstibus id sup addas si bn tenia Vulnus est stomacho Sompnum dat mollit et altiu omibus hys prodest melius decocta comesta Et stomacho potatis ino loca comesta medetur lac dat abundanter nutricia sumpta frequenter vehdam diuit oculis caligo cauit hys qui assidue sunt tubo eius m vsi hec macerat Thesi p. ad dolorem et suc diuerti autem m calida causa illum vr lactuca em plastruta Idem lactucas m oleo cocta suppone dente dolenti et vr Idem addaorem mamillarum lactucas m oleo cocta suppone Idem lactuca comesta repis bn refrigerat libidinem tarmis necat et corrumpit Id sepe comesta flatum venit adducit et materia cont rogit Idem Sumus lactuca sanat eia vitia oculorum et maxime cum lac mulieris et additur ei marc semen lactucas compescat sompnia tuna Cum vmo bibitum fluxum ai repmit alu Auet semen lactuce cocta et sicat sperma et sedat desiderium coytus Item aqua mq decocti sicut semen lactuce lenitate bibita conferunt Impetum libidinis efficacer Semen eia illud valet ad prouocandum sompnu et ad alida aposemata m pnacro

Lactuca sedm sedapionem dicitur Thas Balieng est de ea domestica et siluestris Sed domestica vertus pnia est que m frigidat et humectat sicut aq signorum et lactuca Et sida est vtus que m durat et tercia que confert aposemantibus calis et exsipule cum